

**Kúria
végzése**

Az ügy száma: Bfv.I.1440/2022/12.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke
Dr. Kardos Andrea, előadó bíró
Dr. Domonyai Alexa, bíró
Dr. Schmidt Péter, bíró
Dr. Tuba István Krisztián, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. január 11.

Az ügy tárgya: embercsempészés büntette

Terhelt: Terhelt1

Elsőfok: Veszprémi Járásbíróság, 11.B.1185/2021/2., ítélet, tárgyalás,
2021. szeptember 16.

Másodfok: Veszprémi Törvényszék, 1.Bf.891/2021/16/II., ítélet, nyilvános ülés,
2022. március 8.

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az embercsempészás büntette miatt Terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Veszprémi Járásbíróság 11.B.1185/2021/2. számú és a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bf.891/2021/16/II. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Veszprémi Járásbíróság a 2021. szeptember 16. napján – bíróság elé állítás keretében – meghozott és kihirdetett ítéletével Terhelt1 terheltet bűnösnek mondta ki embercsempészás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban Btk.) 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és b) pont]. Ezért a terheltet 2 év 6 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte és Magyarország területéről 5 évre kiutasította. Határozott a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, valamint az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. Döntött a lefoglalt dolgokról és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] A terhelt és a védő által bejelentett fellebbezés folytán másodfokon eljárt Veszprémi Törvényszék a 2022. március 8. napján meghozott 1.Bf.891/2021/16/II. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet annyiban változtatta meg, hogy a bűnjelek közül a 4. és 7. sorszám alatt kezelt iPhone mobiltelefonokat a bűnügyi költség megfizetésének biztosítására visszatartotta és a bűnügyi költség összegét helyesbítette. Egyebekben elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[3] **II.** 1. A bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt a felülvizsgálat törvényi okának megjelölése nélkül.

[4] Indokolásában kifejtette, hogy az Ukrajnában kitört háború miatt több millió honfitársa kényszerült az ország elhagyására, így ukrán állampolgárként rá is vonatkozik a Btk. 59. § (2) bekezdésében foglalt kivétel, mely szerint nem utasítható ki, aki számára Magyarország menedékjogot biztosít.

[5] Hivatkozott a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 301. § (6) bekezdésére is, melynek alapján a kiutasítás nem hajtható végre, ha a végrehajtásnak a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényekben meghatározott akadálya állapítható meg.

[6] Felhívta továbbá a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 51. § (1) bekezdését is, mely szerint a kiutasítás nem rendelhető el és nem hajtható végre olyan ország területére, amely az érintett tekintetében nem minősül biztonságos származási vagy biztonságos harmadik országnak, így különösen, ahol a harmadik országbeli állampolgár faji, vallási, nemzeti hovatartozása, egy

meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai véleménye miatt üldöztetés veszélyének lenne kitéve, továbbá olyan állam területére vagy olyan terület határára sem, ahol nyomós oknál fogva tartani lehet attól, hogy a visszairányított, illetve a kiutasított harmadik országbeli állampolgár az Alaptörvény XIV. cikk (3) bekezdésében meghatározott magatartásnak lenne kitéve.

[7] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria az első- és másodfokú ítélet kiutasításról szóló rendelkezését vizsgálja felül.

[8] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.238/2023/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

[9] Indokai szerint a terhelt alaptalanul hivatkozott arra, hogy a bíróság a büntető anyagi jogszabályokat megsértve rendelte el a kiutasítását, mivel az alapügyben hozott ügydöntő határozat meghozatala idején hatályos büntető anyagi jogszabályi rendelkezések, így a Btk. 60. § (2a) bekezdés 1. mondata szerint az embercsempészség esetén kiszabott szabadságvesztés mellett a kiutasítás – az 59. § (2) és (4) bekezdése szerinti esetek kivételével – nem mellőzhető.

[10] Kifejtette, hogy az ügydöntő határozat jogerőre emelkedése idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket – a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Met.tv.) 19. § (1) bekezdés a) és b) pontját, valamint az ideiglenes védelemre jogosultként elismert személyekkel kapcsolatos veszélyhelyzeti szabályokról, továbbá a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény szabályainak eltérő alkalmazásáról szóló 86/2022. (III. 7.) Korm. rendelet 1. §-át – figyelembe véve Terhelt1 terhelt nem minősült menedékesnek, és ilyen módon ideiglenes védelemben sem részesülhetett. Ennek oka, hogy mind a terhelt, mind az édesanyja és élettársa az Ukrajnában kirobbant háború kezdetét több évvel megelőzően már Magyarországon tartózkodtak. A hivatkozott Korm. rendelet 1. § a) és c) pontja szerint ugyanis az ukrán állampolgár vagy annak családtagja esetében a menedékes jogállás megállapításának feltétele volt a 2022. február 24. napját megelőzően Ukrajnában való tartózkodás. A Korm. rendelet tehát azokat kívánta ideiglenes védelemben részesíteni, akik a háború kitörése miatt kényszerültek arra, hogy Ukrajnából Magyarországra meneküljenek. Erre figyelemmel a kiutasítás kötelezettsége alól mentességet biztosító Btk. 59. § (2) bekezdése a terheltre nézve nem volt alkalmazható.

[11] Rámutatott arra is, hogy a terhelt esetében a kiutasítás büntetés mellőzésének a Btk. 59. § (4) bekezdés a) pontjában írt lehetősége sem állt fenn, mivel a terhelt elfogását megelőzően ugyan jogszerűen tartózkodott Magyarországon, azonban mindössze négy éve. Az alapügyben eljáró másodfokú bíróság a terhelt esetében nem látta alkalmazhatónak a Btk. 59. § (4) bekezdés b) pontját sem, mivel úgy ítélte meg, hogy a kiutasítással a terhelt családi élet tiszteletben tartásához való joga nem sérül. E döntés bírói mérlegelésen alapul, ezért az felülvizsgálat tárgyát nem képezheti.

[12] Kitért arra is, hogy a jogerősen kiszabott kiutasítás végrehajthatósága büntetés-végrehajtási kérdés, amelyről a Harm.tv. 52. § (2) bekezdése alapján büntetés-végrehajtási bíró dönt.

[13] Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség azt indítványozta, hogy a Kúria a támadott jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn.

[14] **III. A terhelt felülvizsgálati indítványa alaptalan.**

[15] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) XC. Fejezetében szabályozott felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, melynek a Be. 648. §-a alapján kizárólag a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye a Be. 649. §-ában kimerítően felsorolt anyagi és eljárásjogi okok alapján.

[16] Mivel a terhelt nem jelölte meg, hogy indítványát mely felülvizsgálati okra alapítja, a Kúria azt tartalma szerint vizsgálta meg (BH 2003.355.).

[17] A Be. 659. § (2) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati indítványt – a jelen ügyben nem releváns (3)-(4) bekezdésben meghatározott kivétellel – a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján bírálta el.

[18] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt is helye van [Be. 648. § a) pont].

[19] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulat ba) alpontja alapján a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[20] A kiszabott büntetés törvényessége kérdésében azonban csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és mértéke a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik (BH 2012.239.).

[21] Törvénysértő büntetés címén felülvizsgálati ok az olyan anyagi jogi szabály megszegése, amely alkalmazását a büntetés meghatározása esetében a törvény az ítélembíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvétése miatt az egyszerűsített felülvizsgálat (Be. XCIV. Fejezet) nem ad jogorvoslati lehetőséget. Ilyen esetben a büntetés nem illeszkedik a törvénybe, ilyen büntetést – illetve ilyen formában joghátrányt – a törvény nem ismer, nem tesz lehetővé (BH 2020.9.).

[22] Kétségtől e körbe tartozik, ha a bíróság a törvényben meghatározott kizáró ok fennállása ellenére szab ki valamely büntetést.

[23] A Btk. 60. § (2a) bekezdésének 2021. január 1. napja óta, tehát már a bűncselekmény elkövetésekor is hatályban lévő rendelkezése alapján az embercsempészás büntette miatt kiszabott szabadságvesztés mellett a kiutasítás – az 59. § (2) és (4) bekezdése szerinti esetek kivételével – nem mellőzhető. A határozott tartamú kiutasítás esetén annak tartama a kiszabott szabadságvesztés tartamának kétszerese, de legalább két év. A kiutasítás tartamát években, hónapokban és napokban is meg lehet állapítani.

[24] A kivételeket meghatározó rendelkezések közül a Btk. 59. § (2) bekezdése szerint nem utasítható ki az, aki számára Magyarország menedékjogot biztosít.

[25] A Met.tv. 3. § (2) bekezdése szerint Magyarország által menekültként, oltalmazottként, valamint menedékesként elismert személy menedékjogot élvez.

[26] A Met.tv. 19. §-a szerint Magyarország menedékesként ideiglenes védelemben részesíti azt a külföldit, aki Magyarország területére tömegesen menekülők olyan csoportjába tartozik, amelyet

a) az Európai Unió Tanácsa – a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről szóló, 2001. július 20-i, 2001/55/EK tanácsi irányelvben meghatározott eljárás szerint – ideiglenes védelemre jogosultként elismert, vagy

b) a Kormány ideiglenes védelemre jogosultként ismert el, mivel a csoportba tartozó személyek hazájukból fegyveres konfliktus, polgárháború vagy etnikai összecsapás, illetve az emberi jogok általános, módszeres vagy durva megsértése – így különösen kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód – miatt elmenekülni kényszerültek.

[27] A jogerős ítélet meghozatalának napján, 2022. március 8-án hatályba lépett ideiglenes védelemre jogosultként elismert személyekkel kapcsolatos veszélyhelyzeti

szabályokról, továbbá a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény szabályainak eltérő alkalmazásáról szóló 86/2022. (III. 7.) Korm. rendelet 1. § a) pontja menedékesként ismeri el a Magyarország által a Met.tv. 19. § a) pontja szerint védelemben részesített, Ukrajnában 2022. február 24-ét megelőzően tartózkodó ukrán állampolgárt.

[28] A jogerős ítéletben rögzítettek szerint azonban Terhelt1 terhelt munkavállalás céljából tartózkodási engedéllyel 4 éve Magyarország területén élt, a meghosszabbított tartózkodási engedélyének érvényességi ideje 2021. október 6. napján járt le {Veszprémi Törvényszék 1.Bf.891/2021/16/II. számú ítélet [13] bekezdés}. Emellett megállapítható az is, hogy a terhelt jelen ügyben 2021. június 17. napjától a jogerős ítélet kihirdetéséig előzetes fogvatartásban volt, így 2022. február 24. napját megelőzően bizonyosan nem tartózkodhatott Ukrajnában.

[29] Mivel a megjelölt jogszabályok a terhelt menedékeskénti elismerését nem tették lehetővé, a terhelt tekintetében nem állt fenn a Btk. 59. § (2) bekezdésében meghatározott kiutasítás kiszabását kizáró ok.

[30] További kivételeket szabályoz a Btk. 59. § (4) bekezdése, mely szerint azzal szemben, aki

a) aki Magyarország területén legalább tíz éve jogszerűen tartózkodik, vagy

b) aki Magyarország területén jogszerűen tartózkodik, és a családi élet tiszteletben tartásához való joga sérülne, csak tízévi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén lehet helye kiutasításnak, feltéve, hogy az elkövetőnek az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné.

[31] Megállapítható, hogy Terhelt1 terhelt jogszerűen tartózkodott Magyarországon, azonban ennek időtartama a Btk. 59. § (4) bekezdés a) pontjában megkívánt 10 évet nem érte el, így a kiutasítás mellőzését nem vonhatja maga után.

[32] A Be. 59. § (4) bekezdés b) pontja szerinti feltételek fennállásának megállapítása pedig kifejezetten bírói mérlegelés alá eső kérdés, ezért erre nézve nincs helye felülvizsgálatnak (BH 2017. 2.).

[33] Mindezek alapján nem sértettek törvényt az eljáró bíróságok, amikor a terhelttel szemben – kizáró ok hiányában – kiutasítást szabtak ki.

[34] A teljesség érdekében a Kúria utal arra, hogy a kiutasítás végrehajtásának akadályait az idegenrendészeti hatóság köteles vizsgálni, és a kiutasítás végrehajtását kizáró ok fennállásának megállapítását – az elítélt kérelmére vagy hivatalból – az ügyészségnél kezdeményezni. A kiutasítás végrehajthatóságának kizártságát az ügyészség indítványára a büntetés-végrehajtási bíró állapítja meg [Bv. tv. 67. § (1)bekezdés].

[35] **IV.** Mindezen indokok alapján a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva a terhelt törvényben kizárt felülvizsgálati indítványát a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

[36] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, míg a felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[37] Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria – a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén – az ugyanazon jogosult által ismételt, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2024. január 11.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Kardos Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró